

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁ

ք. Երևան

08.04.2022թ.

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ
ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ
ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ
թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/35

Նախագահությամբ՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձ Լ. Օհանյանի
Քարտուղարությամբ՝ Ռ. Մկրտչյանի

Պատվիրատու՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարություն
Բողոք բերող՝ «Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ

Մասնակցությամբ՝
ՀՀ պաշտպանության նախարարության ներկայացուցիչ՝ Վ. Վահանյանի,

Գնման ընթացակարգի ծածկագիրը և առարկան՝
«ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ,
բժշկական թանգիվի ձեռքբերում

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը (այսուհետ նաև՝ Բողոքներ
քննող անձ), քննության առնելով «Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ-ի (այսուհետ նաև՝ Ընկերություն)
կողմից 28.03.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքը (այսուհետ նաև՝ բողոք) և կից
փաստաթղթերը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց

1. Գործի նախապատմությունը.

Դիմելով ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին՝ Ընկերությունը ներկայացրած բողոքով խնդրել է պարտավորեցնել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին չկայացած հայտարարել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգը:

Բողոքներ քննող անձին «Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված բողոքը մակագրվել է 28.03.2022թ.-ին:

28.03.2022թ.-ին www.gnumner.am կայքում հրապարակված հայտարարությամբ ներկայացված բողոքը ընդունվել է վարույթ և տրվել է թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/35 համարի ծածկագիրը:

01.04.2022թ.-ին և 08.04.2022թ.-ին նշանակվել և հրավիրվել են նիստեր:

Գործի քննությունն ավարտվել է 01.04.2022թ.-ին և Բողոքներ քննող անձի որոշման հրապարակման օր է նշանակվել 08.04.2022թ.-ին:

2. «Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ-ի ներկայացրած փաստերը, հիմնավորումները և պահանջը.

«Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ-ն 28.03.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքով հայտնել է հետևյալը.

««ՀՀ պաշտպանության նախարարություն»-ը բժշկական թանգիվի գնման նպատակով հրապարակել է <<<< ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20 >> ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ:

<<Ծանոթություն>> բաժնում Պատվիրատուի կողմից մասնավորապես դրվել են հետևյալ պահանջները

<<1.2 Պիտանելիության ժամկետ ունեցող ապրանքների դեպքում՝ դրանք հանձնման պահին պետք է ունենան ընդհանուր պիտանելիության ժամկետի առնվազն 1/2-ը:

2. Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի.

2.1 Խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր) կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր) կամ

խմբաքանակի հավաստագիր կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:

2.3 Մատակարարված ապրանքի մակնշման մեջ կամ ուղեկցող փաստաթղթերում առկա տեղեկատվության հիման վրա «1.2» կետի համապատասխանությունը որոշելու անհնարինության դեպքում՝ մատակարարված ապրանքների «1.2» կետին համապատասխանությունը հավաստող փաստաթուղթ՝ տրված արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից:»:

ա. Վերոնշյալ պահանջներից 2.1 կետում նշված պահանջը խոչընդոտում է մրցակցությանը, քանի որ ընթացակարգին կարող է մասնակցել միայն արտադրող ընկերության պաշտոնական ներկայացուցիչը, իսկ վերավաճառող ընկերություններից ձեռք բերված ապրանք մատակարարող ընկերությունները զրկվում են այդ իրավունքից, քանի որ պատվիրատուի պահանջած խմբաքանակի վերաբերյալ փաստաթղթերը հասանելի են միայն արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչին:

բ. Վերոնշյալ պահանջներից 2.3 կետում նշված պահանջը խտրական է, քանի որ արտադրողի ներկայացուցիչը առավելություն է ստանում վերավաճառող ընկերությունից ապրանք ձեռք բերած ընկերության նկատմամբ, մասնավորապես պատվիրատուն պահանջում է, որ ապրանքի պիտանիության ժամկետի վերաբերյալ փաստաթուղթը տրված լինի հենց արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից, այսինքն վերավաճառող ընկերությունից ձեռք բերված ապրանքը համակցված բաց, հասանելի աղբյուրներից ձեռք բերված տվյալ մոդելի ապրանքի պիտանիության ժամկետի վերաբերյալ փաստաթղթով, անընդունելի են պատվիրատուի համար:

ա. 2.1 կետում նշված պահանջը խոչընդոտում է մրցակցությանը, քանի որ ընթացակարգին կարող է մասնակցել միայն արտադրող ընկերության պաշտոնական ներկայացուցիչը, իսկ վերավաճառող ընկերություններից ձեռք բերված ապրանք մատակարարող ընկերությունները զրկվում են այդ իրավունքից, քանի որ պատվիրատուի պահանջած խմբաքանակի վերաբերյալ փաստաթղթերը հասանելի են միայն արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչին, ուստի խախտվում են «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի Հոդված 13-ի 2 կետի 2 ենթակետի պահանջները.

«2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝ ...2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը.»:

Պատվիրատուն այս պահանջը դրել է մեկ նպատակով: Պատվիրատուն ցանկանում է ստեղծել փակ շղթա, որտեղ անհնար կլինի մուտք գործել վերավաճառող

ընկերությունների ապրանքով: Անշուշտ պատվիրատուն բերելու է մի շարք պատճառաբանություններ, ցույց է տալու իր <<մտահոգությունը>> մատակարարված ապրանքի վերաբերյալ և ձգտելու է ամեն կերպ ցույց տալ, որ հենց տվյալ խմբաքանակի համար տրված փաստաթղթերն են հանդիսանում որակի միակ երաշխիքը, հենց այդ փաստաթուղթը եղավ, ուրեմն որակի և անվտանգության հարցը փակված է: Իրականում, ինչպես արդեն նշեցինք, պատվիրատուն ձգտում է այնպես անել, որ առանց արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի իմացության և թույլտվության ապրանք չներմուծվի

Հայաստան: Այստեղ հարց է ծագում, թե ինչը կարող է խանգարել վերավաճառող ընկերությանը ձեռք բերել պատվիրատուի պահանջած խմբաքանակի փաստաթղթերը արտադրողից: Պատասխանը հետևյալն է: Միջազգային ճանաչում ունեցող արտադրողները աշխատում են դիստրիբյուտորական ցանցով, այսինքն ամեն երկրում կամ տարածաշրջանում նշանակում են դիստրիբյուտորներ՝ պաշտոնական ներկայացուցիչներ: Օրինակ եթե ՀՀ-ում գտնվող որևէ առևտրային ընկերություն որոշի նամակ գրել գործարանին՝ ցանկանալով ձեռք բերել ապրանք, ապա գործարանը նամակը վերահասցեավորում է տվյալ երկրում նշանակված դիստրիբյուտորին: Եթե ՀՀ-ում գտնվող առևտրային ընկերությունը նամակ գրի այլ երկրի դիստրիբյուտորին, ապա վերջինս չի վաճառի ապրանք ՀՀ-ում գտնվող ընկերությանը, քանի որ արտադրողի քաղաքականությունն այնպիսին է, որ դիստրիբյուտորները պետք է մուտք չգործեն այլ երկրների դիստրիբյուտորների շուկա: Այլ կերպ ասած, շուկան բաժանված է տարածաշրջանների և ամեն դիստրիբյուտոր գործում է իրեն կցված երկրում կամ տարածաշրջանում: Երբ ՀՀ-ում գտնվող առևտրային ընկերությունը ցանկանա ձեռք բերել պատվիրատուի պահանջած խմբաքանակի փաստաթուղթը, ապա ստիպված է նամակ գրել արտադրողին, քանի որ այդ փաստաթուղթը կարող է տալ միայն արտադրողը, որն էլ բնականաբար չի տրամադրի այդ փաստաթուղթը, քանի որ տվյալ երկրում արդեն ունի դիստրիբյուտոր և գործող դիստրիբյուտորի տնտեսական շահերին վնասող քայլ չի կատարի: Ստացվում է մի իրավիճակ, երբ ՀՀ-ում գտնվող առևտրային ընկերությունը եթե նույնիսկ զգալիորեն մատչելի գնով ապրանք ձեռք բերի վերավաճառող ընկերությունից և փորձի մատակարարել պաշտպանության նախարարությանը, ապա վերջինս չի ընդունելու ապրանքը, քանի որ այնպիսի փաստաթուղթ է պահանջում, որը գտնվում է միայն արտադրողի մոտ: Տվյալ իրավիճակից օգտվում է արտադրողի պաշտոնական բացառիկ դիստրիբյուտորը, քանի որ առանց որևէ մրցակցի, բնականաբար ուռճացված գնով ապրանք է վաճառում պատվիրատուին: Այսինքն պատվիրատուն նախընտրում է

ուռճացված գնով ապրանք ձեռք բերել պաշտոնական բացառիկ դիսպոզիցիայից, քան զգալիորեն մաքսելի գնով այլ ընկերությունից, որը նույն արտադրողի նույն ապրանքը ձեռք է բերել վերավաճառողից: Պատվիրատուի այսպիսի պահանջների դեպքում բացառվում է մրցակցությունը, քանի որ արդեն հենց սկզբից նախապատվությունը տրվում է գործարանի պաշտոնական բացառիկ դիսպոզիցիայի:

բ. Ապրանքի պիտանիության ժամկետը պարզելու համար պատվիրատուն պահանջում է, որ այդ փաստաթուղթը տրված լինի հենց արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից, այսինքն վերավաճառող ընկերությունից ձեռք բերված ապրանքը համակցված բաց, հասանելի աղբյուրներից ձեռք բերված տվյալ մոդելի ապրանքի պիտանիության ժամկետի վերաբերյալ փաստաթղթով, անընդունելի են պատվիրատուի համար: Պատվիրատուի կողմից այսպիսի պահանջի սահմանումը հանգեցնում է նրան, որ վերավաճառող ընկերությունից ձեռք բերված ապրանքը, որն օրինակ ելնելով իր առանձնահատկություններից պարունակում է միայն պիտանիության ժամկետի ավարտի վերաբերյալ տեղեկություններ, չի կարող մատակարարվել ՊՆ-ին բաց աղբյուրներից ձեռք բերված փաստաթղթով, որը հավաստում է ապրանքի պիտանիության ժամկետը: Այսինքն օրինակ եթե մատակարարվել է կատետր, որի տուփի վրա առկա մակնշմամբ հնարավոր չէ պարզել պիտանիության ժամկետի ավարտը, ապա բաց աղբյուրներում հասանելի այդ նույն մոդելի, նույն արտադրողի ձեռնարկը հիմք չի ընդունվելու ՊՆ կողմից: Նման պահանջը խոչընդոտում է մրցակցությանը՝ արտոնություն տալով արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցչին:

Որպես ամփոփում ստորև կկատարենք ևս մեկ դիտարկում:

10 հոկտեմբերի 2019 թվականի N 1422-Ն ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 4-Ի N 526-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 16-Ի N 1454-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՅՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա. պարբերությունում սահմանված է հետևյալը՝

«ա. գնման առարկայի բնութագրերը: Ապրանքների գնման դեպքում նշվում է նաև մասնակցի կողմից առաջարկվող ապրանքային նշանի, ֆիրմային անվանման, մակնիշի և արտադրողի վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման անհրաժեշտությունը, իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից

երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար: Ընդ որում, պայմանագրի կատարման փուլում այն կնքած մասնակցից ծագման երկրի սերտիֆիկատ չի պահանջվում.»:

Այստեղից պարզ է դառնում, որ ՀՀ կառավարությունը հստակ կերպով սահմանել է այն փաստաթղթերի կոնկրետ անվանումները, որոնք՝ անհրաժեշտության դեպքում, Վաճառողը պետք է ներկայացնի Պատվիրատուին՝ պայմանագրի կատարման փուլում:

ՀՀ ՊՆ-ի կողմից Հրավերի «ՏԵԽՆԻԿԱԿԱ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ» Հավելված թիվ 1-ի Ծանոթության՝ 2-րդ կետի 2.1 ենթակետով սահմանված են հետևյալ պահանջները՝

<<2. Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի.

2.1 Խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր) կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր) կամ խմբաքանակի հավաստագիր կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:>>:

Այդ պահանջները չեն համապատասխանում պայմանագրի կատարման փուլում՝ անհրաժեշտության դեպքում, ներկայացվելիք փաստաթղթերի այն կոնկրետ անվանումներին, որոնք սահմանված են գործադրի կողմից, կազմված են ՀՀ Կառավարության 2017 թ. մայիսի 4-ի N 526-Ն որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա. պարբերությունով սահմանված պահանջների խախտումներով, ուստի Հրավերի ընթացակարգը պետք է չկայացած հայտարարվի, քանի որ Հրավերի «ՏԵԽՆԻԿԱԿԱ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ» Հավելված թիվ 1-ի Ծանոթության պահանջները վերաբերվում են Հրավերի բոլոր չափաբաժիններին.»:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Ընկերությունը Բողոքներ քննող անձին խնդրել է Պարտավորեցնել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին չկայացած հայտարարել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգը:

Ընկերությունը, 04.04.2022թ.-ին ներկայացրած բողոքի լրացմամբ հավելել է հետևյալը.

«Ի լրումն «Մեղէքսպերտ» ՍՊԸ կողմից ներկայացված բողոքի, հայտնում եմ հետևյալը.

Հրավերով սահմանվում է, որ, մեջբերում եմ

«Սույն հրավերը կազմվել է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության, այդ թվում՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ՝ Կարգ), ՀՀ կառավարության 2017 թվականի ապրիլի 6-ի N 386-Ն որոշմամբ հաստատված «էլեկտրոնային ձևով գնումների կատարման» կարգի և այլ հրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան և նպատակ ունի ՀՀ պաշտպանության նախարարության (այսուհետ՝ պարվիրատու) կողմից հայտարարված ընթացակարգին մասնակցելու մրատրություն ունեցող անձանց (այսուհետ՝ մասնակից) տեղեկացնելու ընթացակարգի պայմանների՝ գնման առարկայի, ընթացակարգի անցկացման, ընտրված մասնակցին որոշելու և նրա հետ պայմանագիր կնքելու մասին, ինչպես նաև օժանդակելու ընթացակարգի հայտը պատրաստելիս: Հայտեր կարող են ներկայացնել համակարգում գրանցված բոլոր անձիք, անկախ նրանց՝ օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն, քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:» մեջբերման ավարտ:

«Համաձայն 10 հոկտեմբերի 2019 թվականի N 1422-Ն ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ 4-Ի N 526-Ն ՈՐՈՇՄԱՆ ՄԵՋ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 16-Ի N 1454-Ն ՈՐՈՇՈՒՄՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ 11 կետի 34 կետի 1 և 2 ենթակետերը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ

<<1) գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախատրակավորման մասին հայտարարության տեքստերը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի սահմանած կարգով հրապարակում է տեղեկագրում: Ընդ որում հայտարարության և հրավերի տեքստերը, ինչպես նաև գնահատող հանձնաժողովի նիստերի արձանագրությունները, պայմանագիր կնքելու, կնքված պայմանագրի և ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին հայտարարությունները հրապարակվում են նաև ոուսերեն լեզվով: Ռուսերեն լեզվով հրապարակված նյութերի տարաբնույթ (երկակի) մեկնաբանման հնարավորության դեպքում հիմք է ընդունվում հայերեն տեքստը>>:

Այս պահանջին չհամապատասխանող հրավեր հրապարակելու դեպքում փաստացի սահմանափակվում է համակարգում գրանցված այլ անձանց, օրինակ ոչ ռեզիդենտ կամ

Ռուսաստանի Դաշնությունում գրանցված կազմակերպությունների մասնակցությունը ընթացակարգին:

Փաստացի պաշտպանության նախարարությունը միայն հրավերի հայտարարությունն է հրապարակել նաև ռուսերեն լեզվով, իսկ հրավերի տեքստը ներառյալ տեխնիկական բնութագիրը, հավելվածները հրապարակված են միայն հայերեն լեզվով:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը կրկին պնդում ենք մեր բողոքը պարտավորեցնել <<<< ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին չկայացած հայտարարել <<<< ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20>> ծածկագրով գնանշման ընթացակարգը:

Հարկ ենք համարում նաև նշել, որ նույնաբովանդակ բազմաթիվ բողոքներ են քննվել ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձանց կողմից, ուստի կմեջբերենք ընդամենը երկու այդպիսի բողոքարկման ընթացակարգ՝ ԳԲՔԱ-ՆԳ-2020/13, ԳԲՔԱ-ԼՕ-2020/28, որոնք երկուսն էլ բավարարվել են:»:

Ընկերությունը, 05.04.2022թ.-ին ներկայացված մեկ այլ դիրքորոշմամբ հավելել է հետևյալը.

«Ի լրումն <<Մեղէքսպերտ>> ՍՊԸ կողմից ներկայացված բողոքի, հայտնում եմ հետևյալը.

1. Համաձայն հրավերի 2-րդ մաս ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՀԱՅՏԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՀՐԱՀԱՆԳ-ի՝

<<Սույն հրավերը կազմվել է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության, այդ թվում՝ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք), ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի N 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ՝ Կարգ), ՀՀ կառավարության 2017 թվականի ապրիլի 6-ի N 386-Ն որոշմամբ հաստատված «Էլեկտրոնային ձևով գնումների կատարման» կարգի և այլ իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան և նպատակ ունի ՀՀ պաշտպանության նախարարության (այսուհետ՝ պարտավորություն) կողմից հայտարարված ընթացակարգին մասնակցելու մրադրություն ունեցող անձանց (այսուհետ՝ մասնակից) տեղեկացնելու ընթացակարգի պայմանների՝ գնման առարկայի, ընթացակարգի անցկացման, ընտրված մասնակցին որոշելու և նրա հետ պայմանագիր կնքելու մասին, ինչպես նաև օժանդակելու ընթացակարգի հայտը պարտաստելիս:»>

2. Համաձայն ՀՀ ՖՆ 2019թ. նոյեմբերի 4-ի թիվ 597-Ա հրամանի՝ սահմանվել են մրցույթների փաստաթղթերի օրինակելի ձևերը, որտեղ հաստատված է նաև պետության

կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի Հավելված թիվ 2-ով սահմանված <<ՎՃԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ>>-ի օրինակելի ձևը:

ՀՀ ՊՆ-ի հրավերում առկա <<ՎՃԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ>>-ը չի համապատասխանում ՀՀ ՖՆ 2019թ. նոյեմբերի 4-ի թիվ 597-Ա հրամանով հաստատված <<ՎՃԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ>>-ի օրինակելի ձևին (կից ներկայացնում ենք ՀՀ ՊՆ-ի Հրավերում առկա <<ՎՃԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ>>-ը)

3. Որպես ամփոփում խնդրում ենք մեր բողոքը մերժելու որոշում կայացնելու դեպքում ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՀՐԱՄԱՆԸ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆՁԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 6 դեկտեմբերի 2018 թ . N 600-Ն հրամանի 18 կետի համաձայն հատուկ նշում կատարել որոշման մեջ և ամբողջական ու սպառիչ հիմնավորելով ԳԲՔԱ-ՆԳ-2020/13, ԳԲՔԱ-ԼՕ-2020/28 ընթացակարգերով նախկինում արտահայտված դիրքորոշումներից և կայացված որոշումներից շեղումները՝ հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելու մասով, ինչպես նաև վճարման ժամանակացույցի օրինակելի ձևին չհամապատասխանող հրավեր հրապարակելու մասով հրապարակված նույնաբովանդակ որոշումներից շեղումը:»:

3. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից բողոքի վերաբերյալ ներկայացված փաստարկները, հիմնավորումները և դիրքորոշումը.

Բողոքներ քննող անձը 28.03.2022թ.-ին թիվ /ԲՔԱ-ԼՕ/2/5283-2022 գրությամբ դիմել է ՀՀ պաշտպանության նախարարությանը (այսուհետ նաև՝ Պատվիրատու), հնարավորություն տալով «Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ-ի կողմից 28.03.2022թ.-ին ներկայացված բողոքի վերաբերյալ ներկայացնել անհրաժեշտ բոլոր փաստաթղթերի պատճեններն ու Պատվիրատուի գրավոր կարծիքը:

Պատվիրատուն ստանալով գրավոր դիրքորոշում հայտնելու վերաբերյալ գրությունը, ինչպես նաև ծանուցված լինելով նիստերի տեղի, օրվա և ժամի մասին, ներկայացել է հրավիրված նիստերին:

Պատվիրատուն, 31.03.2022թ.-ի թիվ ՊՆ/02/1571-2022 գրությամբ ներկայացված դիրքորոշմամբ, հայտնել է հետևյալը.

««ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում «Մեդէքսպերտ» ՍՊ ընկերության կողմից 28.03.2022թ.-ին ներկայացված թիվ ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/35 բողոքի վերաբերյալ ներկայացնում եմ Պատվիրատուի դիրքորոշումը.

1. Բողոքաբեր ընկերության այն պնդումը, որ «մրցույթի հրավերի տեխնիկական բնութագրի ծանոթություն բաժնում սահմանված 2.1 դրույթը՝ համաձայն որի «Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր), կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր), կամ խմբաքանակի հավաստագիր, կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:», խոչընդոտում է մրցակցությունը, քանի որ բացի արտադրող կազմակերպության պաշտոնական ներկայացուցչից որևէ այլ մատակարար, կամ «վերավաճառող», ինչպես նշում է բողոքաբերը, չի կարող ներկայացնել պատվիրատուի կողմից պահանջվող ապրանքների խմբաքանակների վերաբերյալ որակի փաստաթղթեր» չի համապատասխանում իրականությանը քանի որ, վերավաճառող ընկերություններից ապրանքի ձեռքբերման ժամանակ մատակարար ընկերությունը կարող է ապրանքի հետ պահանջել նաև նշված փաստաթղթերը՝ որոնք հասանելի են տվյալ ապրանքը վերավաճառող ընկերության համար, եթե այդ խմբաքանակը ձեռք է բերվել օրինական ճանապարհով արտադրողից կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչից, կամ այլ վերավաճառող ընկերությունից: Ցանկացած դեպքում ապրանքի սկզբնաղբյուր հանդիսանում է արտադրողը, որը իր արտադրած ապրանքատեսակների հետ տրամադրում է պահանջվող փաստաթղթերը գնորդին և վերավաճառող ընկերությունն էլ պարտավոր է գնորդի պահանջով նշված փաստաթղթերը տրամադրել վաճառվող ապրանքի հետ միասին, իհարկե եթե խոսքը վերաբերում է պատշաճ տնտեսվարողին:

Այն փաստը, որ խմբաքանակի որակը հավաստող փաստաթղթերը հասանելի են ոչ միայն արտադրողի պաշտոնական ներկայացուցիչներին և, որ վերավաճառող ընկերությունները վաճառվող ապրանքի հետ տրամադրում են նշված փաստաթղթերը, ապացուցվում է նրանով, որ սույն ընթացակարգին մասնակցության հայտ ներկայացրած երկու ընկերություններն էլ հանդիսանալով ուղղակի վերավաճառող՝ վաճառվող ապրանքի հետ տրամադրում են խմբաքանակի որակը հավաստող փաստաթուղթ:

Ելնելով վերոգրյալից գտնում ենք, որ ապրանքի անորակ խմբաքանակի մատակարարում չթույլատրելու նպատակով՝ ապրանքի որակը հավաստող փաստաթղթի

պահանջ դնելով, պատվիրատուն չի առաջացնում մրցակցության համար «չհիմնավորված խոչընդոտ» և չի խախտում «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջները:

2. Բողոքաբեր ընկերության այն պնդումը, որ «մրցույթի հրավերի տեխնիկական բնութագրի ծանոթություն բաժնում 2.3 դրույթով սահմանված պահանջը՝ համաձայն որի «Մատակարարված ապրանքի մակնշման մեջ կամ ուղեկցող փաստաթղթերում առկա տեղեկատվության հիման վրա պիտանելիության ժամկետի 1/2-ի առկայության («1.3» կետի) համապատասխանությունը որոշելու անհնարինության դեպքում՝ մատակարարը մատակարարված ապրանքի խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի մատակարարված ապրանքների պիտանելիության ժամկետի 1/2-ի առկայության («1.3» կետին) համապատասխանությունը հավաստող փաստաթուղթ՝ տրված արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից:», խտրական է ևս չի համապատասխանում իրականությանը: Ինչպես երևում է սահմանված դրույթից Պատվիրատուն ապրանքի պիտանելիության ժամկետի վերաբերյալ փաստաթուղթ պահանջում է այն դեպքում երբ մատակարարված ապրանքի մակնշման մեջ կամ ուղեկցող փաստաթղթերում առկա տեղեկատվությունը հնարավորություն չի տալիս որոշելու մատակարարված ապրանքի մնացորդային պիտանելիության ժամկետի համապատասխանությունը պայմանագրի պահանջներին: Արտադրողի, կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից տրամադրված փաստաթղթի պահանջը հիմնավորվում է նրանով, որ հենց արտադրողն է տիրապետում այն տեղեկատվությանը թե երբ է արտադրվել տվյալ ապրանքը և ինքն է սահմանում պիտանելիության ժամկետը: Սույն ընթացակարգով միակ գնման առարկան՝ բժշկական թանգիվն է: Մատակարարված ապրանքի պիտանելիության ժամկետի որոշման համար կարող է հիմք հանդիսանալ մատակարարված ապրանքի գործարանային փաթեթավորման վրա նշված տեղեկատվությունը: Ինչ վերաբերվում է բաց աղբյուրներից տվյալ մոդեի ապրանքի պիտանելիության ժամկետի վերաբերյալ փաստաթղթերին, ապա դրանք ընդունելի չեն այն պարզ պատճառով, որ անհայտ է թե այդ փաստաթղթի հրապարակումից հետո արտադրողը կատարել է պիտանելիության ժամկետների փոփոխություն թե ոչ, ինչպես նաև անհայտ է թե այդ այդ փաստաթուղթը արտադրողի կողմից կազմված տարբերակն է, թե ենթարկվել է կամայական փոփոխությունների: Բացի այդ գտնում ենք որ վերավաճառող ընկերություններից ապրանքի ձեռքբերման ժամանակ մատակարարին ևս պետք է հետաքրքրի ձեռքբերվող խմբաքանակի պիտանելիության ժամկետի համապատասխանությունը իր կողմից կնքված պայմանագրի պահանջներին:

Անհասկանալի է սույն ընթացակարգի բողոքում բողոքաբերի կողմից՝ որպես օրինակ կատարողի հիշատակումը այն պարագայում, որ ձեռքբերման միակ առարկան բժշկական թանգիվն է:

3. Բողոքաբեր ընկերության կողմից հիշատակված 04.05.2017թ. ՀՀ Կառավարության 526-Ն որոշմամբ հաստատված «ԿԱՐԳԻ» 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա.» պարբերությունով սահմանված՝ «պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար» դրույթում սահմանված է, որ նշված փաստաթղթերը պետք է ներկայացվեն ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից: Վերոգրյալից ակնհայտ է, որ ապրանքատեսակների համապատասխանության և որակի երաշխավորը արտադրողն է:

Տվյալ դեպքում «մրցույթի հրավերի տեխնիկական բնութագրի ծանոթություն բաժնում սահմանված 2.1 դրույթը՝ համաձայն որի «Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր), կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր), կամ խմբաքանակի հավաստագիր, կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:», չի խոչընդոտում որևէ մատակարարի պայմանագրի կատարման փուլում, որպես «խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ» ներկայացնել արտադրողից կամ նրա ներկայացուցչից երաշխիքային նամակ, կամ համապատասխանության սերտիֆիկատ, որոնցով կհավաստվի ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի որակը: Բողոքաբերի կողմից «ԿԱՐԳԻ» վերոհիշյալ դրույթի հիշատակումը առնվազն անհասկանալի է ցուցաբերած երկակի մոտեցման պատճառով՝ մի դեպքում ընկերությունը ամեն կերպ փորձում է պայքարել ապրանքն արտադրողից կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչից որևէ փաստաթուղթ ներկայացնելու դեմ՝ մեկնաբանելով, որ վերավաճառող կազմակերպությունները նման փաստաթղթեր չեն տրամադրում, մյուս դեպքում՝ պնդում է, որ պատվիրատուն պարտավոր է պահանջել հենց «արտադրողից կամ նրա ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի, կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի» ներկայացում: Բացի այդ, գտնում ենք, որ 04.05.2017թ. ՀՀ Կառավարության 526-Ն որոշմամբ հաստատված «ԿԱՐԳԻ» 21-րդ կետի 1-ին ենթակետը չի սահմանափակում մատակարարվող ապրանքի որակը հավաստող այլ

փաստաթղթերի մասով պատվիրատուի կողմից պահանջի իրավունքը, հակառակ դեպքում կստացվեր, որ ՀՀ Կառավարության 2013թ. մայիսի 2-ի N-502-Ն որոշումը հակասում է 04.05.2017թ. ՀՀ Կառավարության 526-Ն որոշմամբ հաստատված «ԿԱՐԳԻՆ», քանի որ սահմանում է այնպիսի որակը հավաստող փաստաթղթերի ներկայացման պահանջ, որոնք նշված չեն «ԿԱՐԳՈՒ-Մ»:

Թյուր կարծիք ձևավորելու նպատակով բողոքաբերը իր բողոքում և դիրքորոշումներում նշում է, որ պատվիրատուն պահանջում է միայն արտադրողի կողմից տրամադրված փաստաթղթեր՝ ինչով սահմանափակում է մրցակցությունը: Աինչդեռ սահմանված դրույթով պատվիրատուն փաստացի ոչ թե սահմանապակել այլ ընդլայնել է մրցակցությունը, քանի որ ընդլայնվել է ներկայացման ենթակա հնարավոր փաստաթղթերի տարբերակները:

Ամփոփելով վերոգրյալը գտնում ենք, որ բողոքում առկա փաստացի և իրավական հիմքերը չեն համապատասխանում իրականությանը և, որ սահմանված դրույթները չեն հակասում օրենսդրության պահանջներին:»:

Պատվիրատուն, 06.04.2022թ.-ի թիվ ՊՆ/02/1680-2022 գրությամբ ներկայացված լրացուցիչ դիրքորոշմամբ, հայտնել է հետևյալը.

««ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով ընթացակարգի շրջանակում «Մեդէքսպերա» ՍՊ ընկերության կողմից թիվ ԳԲՔԱ-ԱՕ-2022/35 ծածկագրով բողոքի լրացման վերաբերյալ ներկայացնում եմ Պատվիրատուի դիրքորոշումը.

1. Պատվիրատուն «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով ընթացակարգի հրավերի տեքստը՝ ներառյալ տեխնիկական բնութագիրը և հավելվածները, միայն հայերեն լեզվով հրապարակելիս առաջնորդվել է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասով, համաձայն որի՝ «1. Գնմանը վերաբերող փաստաթղթերը կազմվում և սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում տեղեկագրում հրապարակվում են հայերեն, իսկ գնումների, այդ թվում նախատրակավորման հայտարարությունները՝ նաև անգլերեն և ռուսերեն:»՝

Գտնում ենք, որ փաստաթղթերի կազմման և հրապարակման լեզվի նկատմամբ «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքով և ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի N526-Լ որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործնթացի կազմակերպման» կարգով սահմանված և իրարից տարբերվող պահանջների դեպքում՝ պատվիրատուն պետք է առաջնորդվեր իրավական ավելի բարձր ուժ ունեցող փաստաթղթով:

Ամփոփելով վերոգրյալը գտնում ենք, որ բողոքում առկա փաստացի և իրավական հիմքերը չեն համապատասխանում իրականությանը և, որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20»

ծածկագրով ընթացակարգի հրավերի տեքստը՝ ներառյալ տեխնիկական բնութագիրը և հավելվածները, միայն հայերեն լեզվով հրապարակելը չի հակասում օրենսդրության պահանջներին:»:

4. ԳԲԲԱ-LO-2022/35 բողոքի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերը.

Սույն գործի քննության համար էական նշանակություն ունեցող փաստերի համաձայն՝

i. ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից բժշկական թանգիվի ձեռքբերման նպատակով 16.03.2022թ.-ին հայտարարվել է «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգ (այսուհետ նաև՝ Ընթացակարգ):

ii. Ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով (այսուհետ նաև՝ Հավելված 1) բացի այլ պայմաններից սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան՝

1.1 Արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO և/կամ GMP և/կամ այլ):

1.2 Պիտանելիության ժամկետ ունեցող ապրանքների դեպքում՝ դրանք հանձնման պահին պետք է ունենան ընդհանուր պիտանելիության ժամկետի առնվազն 1/2-ը

2. Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի.

2.1 Խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր) կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր) կամ խմբաքանակի հավաստագիր կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:

2.2 «1.1» կետում նշված փաստաթղթի պատճենը:

2.3 Մատակարարված ապրանքի մակնշման մեջ կամ ուղեկցող փաստաթղթերում առկա տեղեկատվության հիման վրա «1.2» կետի համապատասխանությունը որոշելու անհնարինության դեպքում՝ մատակարարված ապրանքների «1.2» կետին համապատասխանությունը հավաստող փաստաթուղթ՝ տրված արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից:

iii. Պաշտոնական տեղեկագրի՝ www.procurement.am (www.gnumner.am) և www.armeps.am կայքերում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերը հրապարակված չէ ռուսերեն լեզվով:

5. Բողոքներ քննող անձի հիմնավորումները և եզրահանգումը.

Բողոքներ քննող անձը, լրիվ, օբյեկտիվ և բազմակողմանի հետազոտելով և գնահատելով սույն գործում առկա ապացույցները, համադրելով դրանք գործով պարզված փաստական հանգամանքների հետ, հանգում է այն եզրակցության, որ «Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ-ի կողմից 28.03.2022թ.-ին ներկայացված բողոքը հիմնավոր է և ենթակա բավարարման ամբողջությամբ՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 3-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքի նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝

1) պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.

2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.

1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.

2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.

3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:

Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ցանկացած անձ, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, ունի գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք:

Վերոնշյալ հոդվածների վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը, փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Զարգացնելով վերոգրյալները՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ գնման առարկան համարժեք հատուցմամբ ձեռք բերելու նպատակը կլինեն ձևական, եթե դրան հասնելուն ուղղված ընթացակարգերի կազմակերպումը չլինեն տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ:

Այն է՝ ընթացակարգերի կազմակերպումը պետք է լինի՝

1. տնտեսող, այսինքն՝ նախատեսված արդյունքին կամ նպատակին հասնելու համար նախատեսված ռեսուրսների, ֆինանսական միջոցների մինիմալացմամբ՝ պահպանելով նախապես սահմանված որակը.

2. արդյունավետ, այսինքն՝ արդյունքի կամ նպատակի մասով պլանավորված և փաստացի վիճակների համեմատությունը: Նախատեսված արդյունքին կամ նպատակին հասնելու համար օգտագործված նյութական և ոչ նյութական միջոցների համարժեքությունը ձեռք բերված արդյունքին, երբ ապահովվում է կատարված ծախսի և Պատվիրատուի համար դրա օգտակարության միջև պատշաճ հարաբերակցությունը.

3. օգտավետ՝ գնման առարկան համարժեք հատուցմամբ ձեռք բերելու նպատակով դրան հասնելուն ուղղված ընթացակարգերի արդյունքի կամ նպատակի առավելագույն մակարդակի ապահովում:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել նաև, որ իրավունքի սկզբունքները հիմնարար գաղափարներ են, որոնք արտահայտում են հասարակական կյանքի օբյեկտիվ օրինաչափությունները, ուղղակի կամ անուղղակի ամրագրվում են իրավական նորմերում, իրավական համակարգի հենասյունն են, կոչված են կարգավորելու հասարակական հարաբերությունները, ունեն համապարտադիրության հատկանիշ:

Օրենքի 13-րդ հոդվածի համաձայն՝

1. Գնման առարկայի բնութագրերը պետք է ամբողջությամբ և հստակ նկարագրեն ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության հատկանիշները, դրանց ձեռքբերման և վճարման պայմանները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը: Գնման առարկայի բնութագրերը, որոնք ներառում են նաև պայմանագրի գինը, ընդգրկվում են պայմանագրում:

2. Գնման առարկայի բնութագրերը՝

1) պետք է մրցակցության հավասար պայմաններ ապահովեն հնարավոր մասնակիցների համար.

2) չպետք է հանգեցնեն գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացմանը.

3) պետք է լինեն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինեն այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը.

4) ներառում են գնման առարկայի մասնագրի, տեխնիկական տվյալների, իսկ աշխատանքների դեպքում՝ նաև աշխատանքների ծավալաթերթի, ժամանակացույցի և այլ ոչ գնային պայմանների ամբողջական և համարժեք նկարագրությունը:

3. Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ դրանց հատկանիշները հնարավորինս ներառում են ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը, պայմանական նշաններին, տերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա:

4. Գնման առարկայի հատկանիշները կարող են սահմանվել նաև որպես կատարողականի կամ գործառության (ֆունկցիոնալ) նկարագրեր, որոնք պետք է

ներկայացվեն բավարար ճշտությամբ՝ հնարավորություն տալով մասնակիցներին և պատվիրատուին ճշգրիտ ընկալել պայմանագրի առարկան:

5. Գնման առարկայի հատկանիշները չպետք է պահանջ կամ հղում պարունակեն որևէ առևտրային նշանի, ֆիրմային անվանմանը, արտոնագրին, էսքիզին կամ մոդելին, ծագման երկրին կամ կոնկրետ աղբյուրին կամ արտադրողին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհնար է գնման առարկայի բնութագրումն առանց դրանց: Հղումներ օգտագործելու դեպքում հատկանիշների բնութագիրը պետք է պարունակի «կամ համարժեք» բառերը:

ՀՀ կառավարության 04.05.2017թ.-ի թիվ 526-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման» կարգի (այսուհետ նաև՝ Կարգ) 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի «ա» պարբերության համաձայն՝ եթե գնման գործընթացների կազմակերպման ժամանակացույցով այլ ժամկետ նախատեսված չէ, ապա գնման պահանջի ծագման օրվան հաջորդող քսան աշխատանքային օրվա ընթացքում պատասխանատու ստորաբաժանումը՝ կազմում և հաստատում է գնման հայտը, որը ներառում է գնման առարկայի բնութագրերը: Ապրանքների գնման դեպքում նշվում է նաև մասնակցի կողմից առաջարկվող ապրանքային նշանի, ֆիրմային անվանման, մակնիշի և արտադրողի վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման անհրաժեշտությունը, իսկ պայմանագրի կատարման փուլում ապրանքն արտադրողից կամ վերջինիս ներկայացուցչից երաշխիքային նամակի կամ համապատասխանության սերտիֆիկատի ներկայացման անհրաժեշտությունը, եթե դրանք կիրառելի են տվյալ ապրանքի համար: Ընդ որում, պայմանագրի կատարման փուլում այն կնքած մասնակցից ծագման երկրի սերտիֆիկատ չի պահանջվում:

Կարգի 22-րդ կետի համաձայն՝ գնման առարկայի բնութագրերը և մասնակիցների որակավորման հատկանիշների գնահատմանը ներկայացվող չափանիշները սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ...:

Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ Ընթացակարգի հրավերի թիվ 1 հավելվածով՝ տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցով սահմանված ցանկացած պահանջ պետք է ապահովի մրցակցության հավասար պայմաններ հնարավոր մասնակիցների համար, օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով կատարվում է տվյալ գնումը:

Տեխնիկական բնութագրով սահմանված այն չափորոշիչների մասով, որոնք պարունակում են հղում ապրանքային նշանին, սահմանված պետք է լինի «կամ համարժեք» արտահայտությունը:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Ինչպես նաև, Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում հավելել, որ վերոնշյալ սկզբունքների ապահովումն ու իրականացումը գնումների օրենսդրության շրջանակներում իրացնելու համար, անհրաժեշտ պայման է նաև ցանկացած անձի՝ գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից:

Բողոքներ քննող անձը փաստում է նաև, որ Ընթացակարգի գնման առարկայի բնութագրերն ամբողջությամբ և հստակ պետք է նկարագրեն ձեռքբերվող ապրանքի հատկանիշները՝ բացառելով տարակերպ մեկնաբանությունը, հնարավոր մասնակիցների համար պետք է ապահովեն մրցակցության հավասար պայմաններ, դրանով իսկ բացառելով գնումների գործընթացում մրցակցության համար չհիմնավորված խոչընդոտների առաջացումը: Ինչպես նաև բնութագիրն օբյեկտիվորեն հիմնավորված և համարժեք պետք է լինի այն կարիքին, որի բավարարման նպատակով հայտարարվել է Ընթացակարգը:

Օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի համաձայն՝ գնմանը վերաբերող փաստաթղթերը կազմվում և սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում տեղեկագրում հրապարակվում են հայերեն, իսկ գնումների, այդ թվում՝ նախաորակավորման հայտարարությունները՝ նաև անգլերեն և ռուսերեն: Հայտերը, հայերենից բացի, կարող են ներկայացվել նաև անգլերեն կամ ռուսերեն:

Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն՝ գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության

տեքստերը հաստատվելու օրվան հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում քարտուղարը՝ գնումների մասին հայտարարության և հրավերի կամ նախաորակավորման մասին հայտարարության տեքստերը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի սահմանած կարգով հրապարակում է տեղեկագրում: Ընդ որում հայտարարության և հրավերի տեքստերը, ինչպես նաև գնահատող հանձնաժողովի նիստերի արձանագրությունները, պայմանագիր կնքելու, կնքված պայմանագրի և ընթացակարգը չկայացած հայտարարելու մասին հայտարարությունները հրապարակվում են նաև ռուսերեն լեզվով: Ռուսերեն լեզվով հրապարակված նյութերի տարաբնույթ (երկակի) մեկնաբանման հնարավորության դեպքում հիմք է ընդունվում հայերեն տեքստը:

Սույն գործի փաստերի համաձայն՝ ՀՀ պաշտպանության նախարարության կողմից բժշկական թանգիվի ձեռքբերման նպատակով 16.03.2022թ.-ին հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի հավելված 6-ով՝ պետության կարիքների համար ապրանքի մատակարարման պայմանագրի հավելված 1-ով՝ տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանվել է, որ ապրանքները պետք է ունենան՝

1.1 Արտադրողին տրված՝ արտադրության անվտանգության և որակի վերահսկման միջազգային հավաստագիր (ISO և/կամ GMP և/կամ այլ):

1.2 Պիտանելիության ժամկետ ունեցող ապրանքների դեպքում՝ դրանք հանձնման պահին պետք է ունենան ընդհանուր պիտանելիության ժամկետի առնվազն 1/2-ը

2. Պայմանագրի կատարման փուլում մատակարարը ապրանքի մատակարարված խմբաքանակի հետ պետք է ներկայացնի.

2.1 Խմբաքանակն ուղեկցող որակը հավաստող փաստաթուղթ՝ փորձարկման արձանագրություն (կամ հավաստագիր) կամ որակի հավաստագիր (կամ անձնագիր) կամ խմբաքանակի հավաստագիր կամ տվյալ խմբաքանակի որակը հավաստող այլ փաստաթուղթ՝ տրված համապատասխան իրավասու մարմնի կողմից:

2.2 «1.1» կետում նշված փաստաթղթի պատճենը:

2.3 Մատակարարված ապրանքի մակնշման մեջ կամ ուղեկցող փաստաթղթերում առկա տեղեկատվության հիման վրա «1.2» կետի համապատասխանությունը որոշելու անհնարինության դեպքում՝ մատակարարված ապրանքների «1.2» կետին համապատասխանությունը հավաստող փաստաթուղթ՝ տրված արտադրողի կամ նրա պաշտոնական ներկայացուցչի կողմից:

Պաշտոնական տեղեկագրի՝ www.procurement.am (www.gnumner.am) և www.armeps.am կայքերում առկա տեղեկատվության համաձայն՝ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերը հրապարակված չէ ռուսերեն լեզվով:

Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետի համաձայն՝ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձին բողոքը ներկայացվում է գրավոր, ստորագրված, դրանում ներառելով՝ ... բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները:

Վկայակոչված հոդվածի վերլուծությունից հետևում է, որ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը բողոքի քննությունը հարուցում և իրականացնում է միմիայն ներկայացված բողոքի հիման վրա և ենթակա է քննության միայն դրա սահմաններում: Ընդ որում, բողոք ներկայացնելով՝ շահագրգիռ անձն ինքնուրույն է որոշում իր բողոքի պահանջի շրջանակը, ինչը տնօրինչականության սկզբունքի դրսևորման արդյունք է, որն անձի՝ ՀՀ Սահմանադրությամբ և օրենքով նրան տրված հնարավորությունն է սեփական հայեցողությամբ տնօրինելու իր նյութական և դատավարական (ընթացակարգային) իրավունքները և դրանց պաշտպանության եղանակները:

Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում արձանագրել, որ բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնելու պարտականությունը դրված լինելով բողոքաբերի վրա, վերջինս է հանդիսանում շահագրգիռ այն անձը, ով, ինքնուրույն որոշելով իր բողոքի պահանջի շրջանակը, պետք է բողոքի հետ միաժամանակ ներկայացնի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները՝ որպես բողոքի բավարարմանն ուղղված էական նշանակություն ունեցող հիմքեր ու հիմնավորումներ: Ընդ որում, օրենսդիրը չի սահմանափակում բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները ներկայացնել միայն բողոքի հետ միաժամանակ, այլև բողոքաբերը կարող է ու զրկված չէ լրացնելու/փոփոխելու/նվազեցնելու բողոքի փաստացի և իրավական հիմքերը, ապացույցները գործի քննության ընթացքում:

Զարգացնելով վերոգրյալ իրավական դիրքորոշումը՝ Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել նաև, որ փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ ներկայացնելու պարտականությունը կրում է նաև բողոքի քննությանը ներգրավված յուրաքանչյուր անձ և վերջինիս իր առարկությունների հիմքում ընկած փաստական հանգամանքները, որոնք ուղղված են բողոքով վկայակոչված փաստերի հերքմանը, պետք է նույնպես պարունակեն, ըստ էության, Օրենքի 50-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ ենթակետով սահմանված դրույթներով նախատեսված փաստացի և իրավական հիմքեր, ապացույցներ:

Վերոգրյալ իրավական կարգավորումների և վերլուծությունների արդյունքում Բողոքներ քննող անձը հարկ է համարում փաստել, որ բոլոր այն դեպքերում, երբ բողոքը ներկայացրած անձը բողոքարկում է գնման առարկայի բնութագրերը, նախաորակավորման հայտարարության կամ հրավերի պահանջները, մասնավորապես՝ երբ բողոքի վեճի առարկան հանդիսանում է հրավերում առկա որևէ պայմանի՝ գնումների օրենսդրությանը հակասելու հանգամանքը, ապա այդ՝ բողոքով վկայակոչված փաստական հանգամանքի ժխտման ապացուցման բեռը պետք է կրի պատվիրատուն, քանի որ Կարգի 22-րդ կետի իմաստով գնման առարկայի բնութագրերը սահմանելիս պետք է հաշվի առնել, որ դրանց պետք է բավարարեն մեկից ավելի հնարավոր մասնակիցներ և արտադրողներ: Ուստի, նման դեպքերում, բողոքի քննության ընթացակարգին մասնակցող պատվիրատուն է պարտավոր ապացուցել իր՝ հրավերով սահմանված գնման առարկայի բնութագրերի պահանջների և բողոքի առարկությունների հիմքում դրված ու գործի լուծման համար նշանակություն ունեցող փաստերն ու գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանելու հանգամանքը:

Վերոնշյալ իրավական նորմերի ու փաստական հանգամանքների հիման վրա, դրանք համադրելով Պատվիրատուի և Ընկերության կողմից ներկայացված բողոքի իրավական ու փաստական հանգամանքներին, ինչպես նաև ուսումնասիրելով Ընթացակարգի հրավերի տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանված պայմանները՝ Բողոքներ քննող անձն արձանագրում է, որ տվյալ դեպքում, Պատվիրատուն Բողոքներ քննող անձին ներկայացրել է վերաբերելի և բավարար ապացույց առ այն, որ վերջինիս կողմից տեխնիկական բնութագիր - գնման ժամանակացույցով սահմանված պայմանների մասով թույլ չի տրվել Օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված դրույթների խախտում՝ հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, և որ «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերի Հավելված 1-ով նախատեսված տեխնիկական բնութագիրն կազմված է և համապատասխանում է Օրենքի 13-րդ հոդվածի և Կարգի 21-րդ և 22-րդ կետերի դրույթներին, սահմանված տեխնիկական բնութագրում առկա պայմանները չեն խոչընդոտում հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմաններ ունենալու իրավունքը:

Ինչ վերաբերում է հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելու վերաբերյալ Ընկերության կողմից ներկայացված փաստական հանգամանքներին, ապա Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ Հանձնաժողովը, «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» գնանշման

հարցման ընթացակարգը հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելով, գործել է ոչ իրավաչափ, քանի որ քարտուղարը գնման ընթացակարգի հրավերի տեքստը՝ նաև ռուսերեն լեզվով, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարի սահմանած կարգով պետք է հրապարակեր տեղեկագրում, սակայն հրապարակել է միայն հայերեն լեզվով:

Նման պարագայում, Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ խախտվում է Օրենքի 3-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերը՝ գնման գործընթացի միասնական կանոններով մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպումը, պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնումը և նրանց միջև մրցակցության խրախուսումը, և Օրենքի 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի դրույթները՝ ցանկացած անձի՝ անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու հավասար իրավունք ունենալու սկզբունքը: Այն դեպքում, երբ գնումների օրենսդրությունը, հիմնվելով գնման գործընթացի մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային, ոչ խտրական, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարության սկզբունքների վրա, նպատակ է հետապնդում ապահովելու գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց պատվիրատուին վերապահված լիազորությունների կատարման համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերումը՝ համարժեք հատուցմամբ, և որ ամենակարևորն է՝ գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացման ապահովումը:

Այսպիսով, վերոհիշյալ փաստական հանգամանքների և իրավական նորմերի լույսի ներքո, դրանց համակարգված վերլուծության արդյունքում՝ Բողոքներ քննող անձը հանգում է այն եզրակացության, որ «Մեդէքսպերտ» ՍՊԸ-ի կողմից 28.03.2022թ.-ին ներկայացված բողոքով՝ հրավերի ռուսերեն լեզվով հրապարակված չլինելու վերաբերյալ բերված փաստերն ու հանգամանքները՝ հնարավոր մասնակիցների մրցակցության հավասար պայմանների խոչընդոտման առումով, հիմնավոր են: Գնման ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովը «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» գնանշման հարցման ընթացակարգի հրավերը ռուսերեն լեզվով չհրապարակելով գործել է ոչ իրավաչափ, խախտելով Կարգի 34-րդ կետի 1-ին ենթակետով սահմանված պահանջները, որի արդյունքում խախտվել են Օրենքի 3-րդ և 7-րդ հոդվածներով սահմանված գնման գործընթացին ցանկացած անձի մասնակցելու հավասար իրավունք: Ուստի նման պայմաններում ՀՀ պաշտպանության նախարարության

կողմից հայտարարված «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով գնանշման հարցման ընթացակարգն ենթակա է չկայացած հայտարարման:

Ուստի, վերը բերված եզրահանգումների ու դատողությունների հիման վրա՝ Բողոքներ քննող անձը փաստում է, որ «Մեղէքսպերտ» ՍՊԸ-ի կողմից 28.03.2022թ.-ին ներկայացված բողոքը պետք է բավարարել:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 50-րդ հոդվածի 7-րդ մասով՝ ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձը,

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

«Մեղէքսպերտ» ՍՊԸ-ի կողմից 28.03.2022թ.-ին ներկայացված ԳԲՔԱ-ԼՕ-2022/35 ծածկագրով բողոքը բավարարել ամբողջությամբ:

Պարտավորեցնել «ՀՀ ՊՆ-ԳՀԱՊՁԲ-22-9/20» ծածկագրով ընթացակարգի գնահատող հանձնաժողովին գնման ընթացակարգը հայտարարել չկայացած:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն տեղեկագրում հրապարակելուն հաջորդող օրը:

ՀՀ գնումների հետ կապված բողոքներ քննող անձի ընդունած որոշումն իրավապարտադիր է, որը կարող է փոփոխվել կամ վերացվել, այդ թվում՝ մասնակի, միայն դատարանի կողմից:

**ՀՀ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ
ԲՈՂՈՔՆԵՐ ՔՆՆՈՂ ԱՆԶ՝**

ԼԵՎՈՆ ՕՀԱՆՅԱՆ